

Een enkel woord nog over de examens. Eerst is besloten kring en nu een paar maal in 't publiek is er op gezinspeeld, dat enkele kandidaten hun slagen aan mij te danken hebben, als ik voorzitter van de commissie was. Daar is wel iets van aan, maar het mag geen aanleiding geven tot verkeerde gevolgtrekkingen. Op grond van een dertigjarige ervaring, kan ik getuigen, dat bij de examens steeds het ernstig stroven gevonden wordt. Het enige verschil tusschen mij en anderen kan alleen hierin bestaan hebben, dat ik de examens van verschillende kanten heb leeren bezien: ik heb ze zelf afgelegd; ik ben als deskundige erbij geweest; ik was heel vaak lid van de commissie en in de laatste jaren meestal voorzitter. Daarvoor weet ik, dat 95 pCt van de kandidaten beter zijn dan ze zich op onze examens vertoonden; dat tegenover één die loft er wel negen staan, die wanboffen. Dus acht ik het mijn plicht, zoodra een kandidaat op het kantje kwam een poging te wagen hem of haar over de streep te halen, wat vaak gelukte, dank zij de groote welwillendheid der medeleden van de commissie.

HEPP.

CORRESPONDENTIE.

J. S. te Amersfoort. Het door u bedoelde stukje is mij bekend. Het is om meerdere redenen niet voor beantwoording geschikt. Uw oordeel over Montessori verbeurt mij. Wensch u er iets meer van te weten, dan is het boek van Rombouts en Lamers „Montessorianisme" (Malmberg's Paedagogische Bibliotheek) een goede leidraad.

Overigens is het ons plan eenige artikelen over Montessori in dit blad te plaatsen, waardoor menig misverstand kan worden opgehelderd.

De door u bedoelde passage uit mijn artikel richt zich tegen de ethische theologie. U las waarschijnlijk over het woordje „slechts" heen.

Ds W. V. Onderdendam. Door omstandigheden eerst thans de titels van Scheler's werk. Het nieuwste is Max Scheler: Vom Ewigen im Menschen, erster Band, Religiöse Erneuerung; Leipzig 1921 Verlag der Neuo Geist — Dr Peter Reinhold.

Verder noem ik: Vom Umsturz der Werte, zwei Bände (Der Abhandlungen und Aufsätze zweites durch gesessene Auflage); selbe Verlag.

Dan: „Zur Theorie und Phänomenologie der Sympathie gefühle und von Liebe und Hass (Halle 1912) en: „Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik (Halle 1916).

Ten slotte is minder gelukkig zijn „Der Genius des Krieges und der Deutsche Krieg", „Krieg und Aufbau", „Die Ursachen des Deutschen Hasses". F. J. J. B.

KERKNIEUWS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Aangenomen naar:

Balen, Th. Kulpers te Ter Aar.
Paeseus c.a., D. G. A. Bronwer te Oostwolde.

Bedankt voor:

Berkel en Rodenburg, L. van Wijk te Ede.
Emlichheim (Beulheim), Dr W. A. van Es te Leeuwarden.
Baarsen (van-Datema), H. S. Bosma te Leeuwarden.
Kraaijenhagen, J. Wijnga te Groning.
Leeuwarden (van-v. d. Munnik), J. Waterink te Zutphen.
Maasland, J. Visscher te Hilard.
Schulman, D. G. A. Bronwer te Oostwolde.

Afscheid van:

Kommersal, M. P. Pol. Tekst Hely 13:20, 21.

Freude te:

Brock onder Akkerwaude, K. Oussoren, Tekst Jac. 1: 23, en 23.
Bodempost, P. Bekman van Ooerdyk, Tekst Hand. 8:6.

Jubilaeum:

Di-T Sap te Gouda en J. Douma in 's-Gravenhage vierden deze week hun 25-jarig ambtsjubileum.

Kvangelise eren. Te Solo brengt men, naar de „Mandator" meldt, wekelijks een portfeuille met Chr. lectuur rond en als men dat geruimen tijd heeft volgehouden en de lezers aan Christelijke denkbeelden eeuigzinnig gewend heeft, laat men een bezoek brengen om met hen te spreken. Het schijnt, dat men op die wijze voor Europeanen van aanzien, die hun Claustrum hebben vergeten, zoekt terug te brengen.

Mitsdien ware deze manier van evangelisatie ook in de groote steden van ons land te beproeven, zegt „De Standaard".

Rhythmisch kerkgezang. In de Geref. Kerk te Zandvoort is een proef genomen met rhythmisch zingen. De slotzang in de morgen- en avondgodsdienstoefeningen kon, dank zij de orgelbegeleiding, door de Gemeente op deze wijze worden aangeprezen. De proef voldeed. Voorloopig zal men dit aan het einde van den dienst blijven doen.

CHR. GEREFORMEERDE KERK.

Tweetal te:

Lisse, J. D. Barth te Werkendam en A. H. Hilbers te Enschede.
Nardeloo, P. de Groot te Rotterdam en A. H. Hilbers te Enschede.

Op zij gezet? In de „Rijlandische Kerkbode" wordt mededeeld, dat de Chr. Geref. Kerk te Woerden haar predikant D. H. Woudstra onvondig op zij heeft gezet. „Mij beviel hem niet langer. Zij hebben hem zijn afscheid laten spreken, zonder dat hij een beroep had ontwaand naar een andere kerk. Emeritus is de predikant niet, en een vaste Gemeente heeft hij ook niet. Toch proekt hij in Kerken, als hij er toe sproepen wordt".

Een kerkrechtelijke puzzel.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Tweetal te:

Miskerke, W. den Hengst te Leiden en G. H. Korsten te Ierseke.

Bedankt voor:

Bruinisse, M. Hofman te Rijssen.
Gouda, H. Kievit Jr. te Veendam.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Zestatal te:

Kampen (van-wijlen van Dalfsen), B. N. B. Bouthoorn te Wapenvelde, D. J. v. d. Graaf te Raamsdonk, H. Heijer te Vlaardinghen, L. Kievit te Lunteren, W. J. van Lokhorst te Bennekom, en P. de Looze te Renkum.

Drietal te:

Amsterdam, S. P. H. Berkelbach van den Sprenkel te Haarlem, Dr G. P. Marang te Utrecht en J. P. v. Bruggen te Delfshaven.
Amsterdam, J. H. P. de Roo te Sloterdijk, F. W. A. Korff te Hoornstede en G. D. A. Oskamp te Winterswijk.

Amsterdam, P. Veen te Utrecht, M. J. Ponsello te Leiden en W. A. Hoek te Laren, (G.)

Bezoeken te:

Benschop, J. Bos te Oudloop.
Ierseke, H. H. van Amelsde te Ridderkerk.
Leerdam, H. Japchen te Bommel.
Norden, L. P. Louwe Koogmans te Barendwijk.
Nunspeet (toez.), J. M. Lammers te Wijk bij Duurstede.
Rouven, J. A. van Boven te Ede. (Geld.)
Terkaple (toez.), M. C. Slotemaker de Bruine, cand. te Utrecht.
Utrecht, J. J. Timmer te Montfoort.

Aangenomen naar:

Sieën, J. S. King te Nieuw-Bersta.
's-Gravenmoer, F. Anker te Lopik.
Terkaple (Fr.), M. C. Slotemaker de Bruine, cand. te Utrecht.

Bedankt voor:

Amersfoort, G. B. Westenburg te Beverwijk.
Huisdoopten, M. C. Slotemaker de Bruine, cand. te Utrecht.
Hoenderloo, M. C. Slotemaker de Bruine, cand. te Utrecht.
Polbroek, D. E. J. Hapkes te Wanawerd c.a.
Putten, J. C. van Apeldoorn te Voorhuizen.

Afscheid van:

Staphorst, P. Krügl, Tekst Philipp. 1: 27.
Vollenhove, K. de Bel, Tekst 2 Cor. 6:1.
Waddinxveen, B. G. C. Steenhoeck, Tekst Deut. 33:27a.

Jubilaeum. Ds H. van Egck van Heetinga vierde deze week zijn 25-jarig jubileum als predikant der gemeente Berlikum.

Studiefonds voor Deutsche Studenten te Kampen.

In hartelijken dank ontvangen:
Van met A. A. B. te R. f.5; gift i. d. coll. v. d. G. K. te A. f.2.50; H. V. te H. f.10; giften i. d. coll. v. d. G. K. te T. f.50 + f.10 + 1000 Mark + 20 Mark = f.60 + 1020 Mark; van twee geusters te G. elk f.2.50 = f.5; gift i. d. coll. v. d. G. K. te U. f.100; gift i. d. coll. v. d. G. K. te A. f.1; P. H. te F. f.1; M. v. d. B. te B., „Der navolging" f.100 + f.40 voor boeken = f.140; J. B. te P. f.5; mei X. te A. a. d. R. f.10; I. H. te K. f.2.50; M. M. te N. f.2.50 (jaarl. contrib.); J. v. N. te A. f.5; gift i. d. coll. v. d. G. K. te A. f.2; N. N. te W. f.5; A. B. te L. f.2.50; mevr. E. B. v. P. te S. f.10; J. H. P. te S. f.2.50; Ds A. S. te K. H. f.2.50; Ds E. B. te H. f.2; A. G. te A. f.5; gift i. d. coll. v. d. G. K. te M. f.2; f.5; „sen gevangenbewaarder" te H. f.1; Prof. Dr. T. H. de K. f.10; gift i. d. coll. v. d. G. K. te Terneuzen f.5; G. S. te P. f.25; Burgemeester H. H. W. te H. f.5; H. H. J. te O. f.10; I. v. L. te R. f.5; Meij. W. N. te H. f.1; B. te A. f.4; J. Th. te E. f.10; W. V. te R. f.2.50; H. G. te A. f.25; B. T. d. J. te G. f.2.50; L. O. Wz. te R. f.5; N. N. te N. f.5; A. v. A. Sr. te N. f.2.50; J. H. te L. f.1.50; J. M. te L. f.5; Ds H. D. te R. f.10; Mevr. Wed. B. te A. G. f.5; C. D. te R. f.12.50; Ds B. A. K. te A. (jaarl. contrib.) f.5; de G. K. te V. = de M. f.5; gift i. d. coll. v. d. G. K. te A. f.2.50; I. A. P. te D. f.2.50; gift i. d. coll. v. d. G. K. te Z. f.2.50; gift i. d. coll. v. d. G. K. te D. f.15; Samen f.184.

Wij hebben wederom rijke stof tot dank aan den Heere en aan de gevers en geusters. De zaak des Heeren, die steeds de harten van Zijn volk warm maakt, en hunne Seuzen open, deed dit ook nu. En zij zal het wel bij den voortduur doen, ook met betrekking tot dezen nood van Züne kerken in Duitschland.

S. GREDDANUS, Penn. n. h.
Kampen, Cellesweg 18, 9 Dec. 1921.

Heden verblijdde ons de Heere met de voorspoedige geboorte van onzen Zoon
CAREL HENDRIK FREDERIK.
G. DE GREEF.
A. H. DE GREEF—
VAN DOORN.
Arnhem, 8 Januari 1922.
Rosend. weg 25.

ZALIG DE DOODEN, DIE IN DEN HEERE STERVEN
Een lied met harmonium-, orgel- of piano-begeleiding.
2e druk. Prijs f 0.40.
OOSTERBAAN & LE COINTRE.
GOES.

Binnen enkele dagen verschijnt:
JAARBOEK ten dienste van de Geref. Kerken in Nederland — Jaargang 1922.
Prijs 80 cent.
Men bestelle overwijd bij zijn Boekhandelaar of rechtstreeks bij de Uitg. OOSTERBAAN & LE COINTRE te Goes (Postrek. No. 30000).

UITSTEKENDE INRICHTING VOOR ALLERLEI DRUKWERK
OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

STEENHOUWERIJ
G. J. HOEK
MIDDELBURG
Veersche Weg T 250
—
VLISSINGEN
Villapark
—
Speciaal adres voor:
Grafzerken - Monumenten
Schoorsteenmantels
ENZ. ENZ.

VEREENIGING „CHRISTELIJKE BIBLIOTHEEK"
De contributie der Vereen. „Chr. Bibliotheek" is nog altijd slechts f5.— of, zoo men de boeken in prachtbanden wenschte te ontvangen, f 8.25 per jaar. Voor toezending per post wordt f 0.75 port berekend.
In den 25en jaargang, die zoeven aanving, ontvangen de leden 5 BOEKWERKEN.
Als te deel van dien jaargang werd hun toegezonden **GELIJKENISSEN DES HEEREN** door Ds J. J. KNAP Czn.
Met illustraties van EUGENE BERNARD.
Derde deel.
De prijs van dit prachtwerk is, buiten abonnement, f3.60 per ingenaaid, f 4.60 per gebonden exemplaar.
Met dit derde deel der „Gelijkenissen" is dit standaardwerk compleet.
Zij, die zich thans op de „Chr. Bibliotheek" abonneeren en ook deel 1 en 2 der „Gelijkenissen" wenschen te bezitten, kunnen die op voordelinge voorwaarden bekomen. De catalogus, vermeldende deze en meerdere voordelinge voorwaarden, wordt op aanvraag toegezonden door den Uitg.
G. F. CALLENBACH TE NIJKERK.

P. BLAD, UTRECHT
NACHTEGAALSTRAAT 80
ORGELS
Levering franco door geheel Nederland.
Geillustreerde prijscurant en prospectus op aanvraag franco.
Grootste en meest gecompleteerde sortering in de provincie Utrecht.
Deegwensch levering op termijnbetaling.

WONING ZOEKENDEN
en huurders, die na enkele jaren een **EIGEN HUIS**
willen betrekken met recht op 100 pCt Hypotheek tegen 5 pCt rente, richten hun verzoek om nadere inlichtingen tot „SPAARHUIS" van 1912, Mij. van Eigenhuis, Spaar- en Hypotheekverzekering te Haarlem, Ged. Oude Gracht 47. Verzekerd bedrag ruim f5.000.000.—, Prosp. en inf. gratis.
Abonnementen op dit blad worden aangenomen voor Zuid-Afrika door den Boekh. J. L. VAN SCHAIK, Kerkstraat, Centraal, PRETORIA.